

ANTÒNIA CARRÉ

LLUÍS GARCIA BALLESTER
(1936-2000)

Lluís Garcia Ballester (València, 1936-Puente Arce, 2000) era un home bo. Un home amable, honest, generós, combatiu, treballador, entusiasta, capaç d'illusionar els altres amb la seva calorosa dedicació a una investigació concreta, un home que ha deixat una empremta inesborrable en totes aquelles persones que l'hem conegut: ens queda el record de la seva mirada blava i neta i, per descomptat, el pòsit de la seva obra.

Catedràtic d'història de la medicina, va exercir el seu mestratge en diverses universitats de l'Estat Espanyol, com la de València, la de Granada (on va obtenir la càtedra el 1976) i la de Cantàbria, on va ensenyar en dos períodes, des del 1982 al 1987 i del 1996 fins al 2000. En l'entremig, va establir-se a Barcelona per fundar, com a professor d'investigació, el Departament d'Història de la Ciència a la Institució Milà i Fontanals del CSIC. Al llarg de la seva vida, la docència i la investigació el van portar a fer estades en prestigiosos centres acadèmics d'Europa i dels Estats Units, on va aconseguir reconeixement i prestigi.

Amb un alt concepte de la recerca científica, Garcia Ballester va redimensionar els estudis hispànics d'història de la medicina, tenint com a model de recerca el de les universitats anglosaxones. Va veure ben clar que la seva especialitat havia d'emmarcar-se en el context més ampli de la història general, i que havia de fonamentar-se en el recurs directe i sistemàtic a les fonts d'arxiu, que havien de complementar les fonts estrictament mèdiques. S'interessà així per la història social de la medicina, terreny en què ha fet valuoses aportacions.

Paral·lelament a la seva dedicació a l'obra de Galè, Garcia Ballester va escometre amb rigor la investigació de l'època que aviat va escollir com a objecte primordial de recerca, la baixa edat mitjana. Va estudiar, amb la seva capacitat exquisida i infinita per interrogar-se, el món de la pràctica mèdica quotidiana en un moment cabdal de la història de la medicina, definit d'una banda per la difusió del model de medicina racional i de professional mèdic format a la nova institució universitària i, de l'altra, per la promoció de la salut com un bé col·lectiu des de les diverses estructures de poder.

El nom de Lluís Garcia Ballester anirà per sempre de costat al d'Arnau de Vilanova (ca. 1240-1311), l'autor mèdic més rellevant que va sortir de la Corona d'Aragó i que va estendre la seva influència per tota l'Europa llatina occidental. Amb la col·laboració de Juan A. Paniagua (Univ. de Navarra) i de Michael R. Mc-

Vaugh (Univ. Chapel Hill, EUA), Garcia Ballester va començar a materialitzar el 1975 l'ambiciós projecte de publicar el corpus mèdic complet d'Arnau de Vilanova en unes edicions crítiques impecables acompanyades per uns estudis introductoris que han marcat autèntiques fites en l'especialitat. Són les *Arnaldi de Villanova Opera Medica Omnia*, col·lecció que el 2000 va acomplir el primer quart de segle d'existència, que ha rebut els elogis de la comunitat científica internacional i que no pot aturar-se malgrat la desaparició prematura del seu promotor.

La nit del 10 d'octubre del 2000, després de lluitar durant mesos contra un càncer, Lluís Garcia Ballester va emprendre el seu últim viatge amb una serenor encomiable. Qui sap què li haurà dit al port a la Desconeguda.

ANTÒNIA CARRÉ